

УДК 378.14.046.16: 32.001 (410)

ІРИНА БРАНДИБУРА

(Львів)

ПІДГОТОВКА БАКАЛАВРІВ ПОЛІТОЛОГІЇ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ: ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ АКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Статтю присвячено обґрунтуванню теоретичних засад активного навчання, а також дослідженню специфіки використання методів активного навчання у системі політологічної освіти Великої Британії. У результаті аналізу науково-педагогічної літератури і осмислення зарубіжного досвіду визначено і охарактеризовано методи активного навчання, які сприяють ефективній підготовці бакалаврів політології (симуляція, рольова гра, дебати, проблемне навчання, кейс-метод). Запропоновано стратегію застосування методів активного навчання у процесі професійної підготовки бакалаврів політології.

Ключові слова: *активне навчання, симуляція, рольова гра, дебати, проблемне навчання, кейс-метод, бакалавр, політологія, Велика Британія.*

Сучасна педагогіка вищої школи обґрунтовує ефективність застосування методів активного навчання, оскільки вони охоплюють когнітивну, практичну та емоційну сторони людської особистості [23, с. 275], що сприяє не лише поглибленню знань, вдосконаленню практичних навичок, але й підтриманню високого рівня мотивації студентів, зосередженню на їхніх інтересах, поглядах і цінностях [8, с. 4]. Активне навчання передбачає цілеспрямоване залучення студентів до певного виду діяльності і рефлексивного аналізу, що дозволяє їм робити нові відкриття, брати відповідальність за власне навчання, отримувати конструктивний зворотний зв'язок, усвідомлювати, чому окремі дисципліни є корисними для їхнього особистого і професійного зростання [13, с. 351]. Форми реалізації активного навчання можуть варіювати від використання кейс-методу, симуляцій і проведення наукових досліджень з метою вирішення реальних проблем спільноти до організації практик і стажувань за межами університету [22, с. 21].

Аналіз актуальних досліджень і публікацій свідчить про те, що питання покращення якості професійної підготовки політологів шляхом використання методів активного навчання викликає значний інтерес науковців. Цю проблему досліджують К. Арчер (С. Archer), М. Міллер (М. Miller), Дж. Крейг (J. Craig), С. Гейл (S. Hale), Е. Бенніон (E. Bennion), К. Лестон-Бандейра (C. Leston-Bandeira), М. Омелічева (M. Omelicheva), Дж. Вільямсон (J. Williamson), А. Грегорі (A. Gregory), П. Бромлі (P. Bromley), Г. Маурер (H. Maurer) та інші. Однак чимало аспектів потребують подальшого наукового обґрунтування.

Метою статті є дослідження специфіки використання методів активного навчання у процесі фахової підготовки бакалаврів політології в університетах

Великої Британії. Відповідно до мети наукової розвідки визначено такі завдання: здійснити аналіз науково-педагогічної літератури, що висвітлює теоретичні засади концепції активного навчання, а також визначити та охарактеризувати методи активного навчання, які сприяють найбільш ефективній підготовці бакалаврів політології в системі університетської освіти Великої Британії.

Активне навчання ґрунтується на використанні системи методів, які забезпечують студентам можливість самостійно оволодівати знаннями в процесі активної пізнавальної діяльності [3, с. 17]. Основними елементами активного навчання, як зазначають М. МакМанус (M. McManus) і Г. Тейлор (G. Taylor), є діяльність студентів, залучення студентів, рефлексивний аналіз і використання високорівневих академічних навичок, таких як аналіз, синтез і оцінювання [16, с. 10]. Науковці наголошують на тому, що метою вищої освіти є не лише забезпечення знання і розуміння конкретних принципів і фактів, а також сприяння розвитку навичок ведення досліджень, визначення різних поглядів на проблему, формування здатності швидко реагувати на змінні суспільні явища і процеси, застосовувати складні концепції до повсякденних реалій у різних контекстах.

Концепція активного навчання пов'язана з поняттям емпіричної освіти, в основу якої покладено переконання, що ефективне навчання відбувається шляхом набуття практичного досвіду. Сучасна теорія емпіричного навчання базується на Таксономії Б. С. Блума (B. S. Bloom) і навчальному циклі Д. Колба (D. Kolb). Б. Блум класифікував когнітивні уміння та навички на шість рівнів зростаючої складності: запам'ятовування або розпізнавання інформації, ідей і принципів; розуміння опрацьованого матеріалу; застосування вивчених правил, методів, концепцій, принципів і теорій у практичних ситуаціях для вирішення проблем; аналіз статистичних даних, структур або ситуацій; синтез ідей у новий продукт, план або пропозицію; оцінка програми, політики або практики, що вестиме до створення нових знань [17, с. 64-65]. У своїй теорії емпіричного навчання Д. Колб стверджує, що максимальна ефективність навчального процесу досягається за наявності циклу, що складається з чотирьох процесів: конкретного досвіду, спостереження і рефлексії, абстрактної концептуалізації отриманого досвіду й активного експериментування [4, с. 626].

Оскільки активне навчання вимагає значних інтелектуальних зусиль і особистого внеску від студентів, вони, природно, стають більш залученими у процес осмислення складних політичних питань, що розглядаються. Активне навчання є дієвим інструментом для закріплення високорівневих академічних навичок студентів-політологів, наприклад критичного мислення [5, с. 429]. Окрім цього, воно спрямоване на вдосконалення умінь студентів застосовувати складні теорії і концепції до конкретних політичних ситуацій, потенційно забезпечуючи краще розуміння опрацьованого теоретичного матеріалу [4, с. 626]. Воно також надає викладачам інструментарій актуалізації дисциплінарних знань: за допомогою активного навчання студенти можуть долучатись до поточних політичних процесів і ознайомлюватись із сучасними політичними тенденціями [21, с. 52]. Різноманіття методів активного навчання дозволяє задовольняти потреби студентів з різними стилями навчання, віком і походженням.

Заняття з політології, як зазначають К. Арчер (C. Archer) і М. Міллер (M. Miller), є сприятливим середовищем для використання активних педагогічних технологій: «Предмет політології підлягає дискусії і дебатам; теорії, концепції і підходи доцільно оцінювати у світлі сучасних політичних подій, а діяльність міжнародних і національних установ та організацій можна вивчати шляхом симуляцій» [5, с. 430]. Таким чином, найбільш поширеними та ефективними методами активного навчання у процесі професійної підготовки бакалаврів політології в університетах Великої Британії є симуляція, рольова гра, дебати, проблемне навчання і кейс-метод.

Симуляція – це вид діяльності, розроблений для імітації оперування реального процесу або системи [13, с. 359]. Метод симуляції використовують у ситуаціях, де педагогічна практика в реальному середовищі становить значний ризик, наприклад у таких сферах як медицина або військова справа. Цей метод є також ефективним у випадках, коли доступ до реального середовища є обмеженим, наприклад юриспруденція, або надзвичайно дорогим, наприклад авіація, дослідження космосу. Окрім цього, симуляції доцільно застосовувати у багатовимірних середовищах, щоб передбачити та оцінити наслідки впливу різноманітних факторів.

У процесі вивчення політології симуляція відтворює кризову політичну ситуацію, в якій студенти беруть на себе всю відповідальність за розгортання подій і врегулювання конфлікту [21, с. 58]. Кожен учасник симуляції отримує роль, яка передбачає спілкування, ведення переговорів та вирішення проблем у співпраці з іншими студентами. Наукова література містить численні приклади використання симуляцій у галузях політології та міжнародних відносин, охоплюючи такі теми як: виборчі кампанії (К. Карусон (K. Caruson), Л. Кеслін (L. Kathlene), М. Маріані (M. Mariani), Ч. Паппас (Ch. Pappas), Ч. Підден (Ch. Peaden), виборчі системи (Д. Гоффман (D. Hoffman), законотворчі процеси (Дж. Граммел (J. Grummel), зовнішньополітична діяльність (Дж. Логґінс (J. Loggins), Рада Європи (Е. Зефф (E. Zeff), політична теорія (А. Шаап (A. Schaap), Конгрес США (Дж. Бернштайн (J. Bernstein), Д. Леві (D. Levy), Дж. Лей (J. Lay), К. Смарік (K. Smarick), Британський Парламент (П. Коулі (P. Cowley), М. Стюарт (M. Stuart) тощо.

Симуляції можуть набирати різноманітних форм. У симуляціях суспільних процесів учасники виконують ролі представників різних верств населення [20, с. 13]. У симуляціях державних органів влади учасники виконують ролі чиновників та інших зацікавлених сторін, які намагаються здійснювати ефективну політичну діяльність, будучи обмеженими інституційними правилами, нормами, законами, культурою і громадською думкою [21, с. 58]. У симуляціях міжнародних відносин учасники залучаються до переговорів, формування альянсів, торгівлі, дипломатії і застосування військової сили, зважаючи на обмеження, накладені угодами між державами, економічними факторами і культурними нормами [6, с.134]. Такі симуляції можуть базуватись на вигаданих політичних системах, на сучасних або історичних подіях.

Все більше студентів політологічного напряму прагнуть працювати в організаціях, залучених до попередження конфліктів, врегулювання конфліктів або миротворчої діяльності. В університеті «Лондон Метрополітен» у програмі підготовки бакалаврів з вивчення дисципліни «Війна і мир» був впрова-

джений інноваційний модуль «Миротворча діяльність у конфліктних ситуаціях», який передбачав поєднання теоретичного змісту з практичною підготовкою, яку здійснювали миротворці Лондонської громадської організації, і закінчувався одноденною симуляцією, під час якої студенти переживали реальні труднощі, пов'язані із вирішенням конфліктів [22, с.74].

Підготовка цивільних до роботи у конфліктних зонах є трьохаспектним процесом, який охоплює теоретичну підготовку, формування та розвиток умінь і навичок, розвиток культурної толерантності і психологічних якостей [22, с. 92]. Індивіди повинні засвоїти інформацію про певний тип роботи і регіон, у якому вони працюватимуть, розвинути розуміння сутності конфлікту і підходів до його врегулювання; оволодіти базовими і спеціальними вміннями і навичками для ефективного виконання завдань, а також сформувані правильні погляди, переконання і ставлення для роботи з людьми у такий спосіб, що сприятиме довготривалому підтриманню миру.

Симуляції часто тривають протягом декількох тижнів, виходять за межі аудиторії і потребують розробки значного обсягу матеріалів, що робить їх цікавою формою навчання з ефективними результатами з огляду на навчальні результати. Однак, вони вимагають значних затрат часу і мають низький рівень гнучкості. Альтернативою симуляціям є рольові ігри, які також базуються на політичному сценарії і передбачають виконання студентами певних ролей. Вони є більш гнучким варіантом, ніж симуляції, і можуть використовуватись під час лекцій або семінарів. Слід зазначити, що рольова гра потребує чіткого інструктування щодо ролей студентів, політичного сценарію і цілей діяльності. Вона сприяє отриманню особистого досвіду у безпечному і сприятливому середовищі [21, с. 59].

Дебати – це чітко структурований і спеціально організований публічний обмін думками між двома сторонами з актуальної теми. Особливістю цього різновиду дискусії є те, що учасники дебатів намагаються переконати у своїй правоті не одне одного, а третю сторону [1, с. 4]. Навчальні дебати сприяють розвитку когнітивної (критичне мислення), емоційної (генерування інтересу до предмета вивчення) і діяльнісної (навички вербальної комунікації, командної роботи) сфер особистості студента-політолога [18, с. 164].

Основною перевагою дебатів є здатність покращувати критичне мислення студентів. Критичне мислення – це інтелектуальний процес знаходження рішення, який передбачає збір, синтез, концептуалізацію, застосування, аналіз та оцінку інформації, зібраної шляхом проведення досліджень, спостереження, особистого досвіду, спілкування, а також рефлексії й аргументації [7, с. 83]. Таким чином, навчальні дебати допомагають перейти від простого запам'ятовування і відтворення інформації до використання високорівневих академічних навичок.

Дебати генерують інтерес студентів до соціальних проблем. Студенти, які не мають бажання освоювати і використовувати нові знання, не можуть отримати глибинне розуміння складних питань і оволодіти навичками аргументованого мислення [19, с. 6]. Емоційна сторона навчального процесу, яка охоплює інтереси, почуття, ставлення і цінності, відіграє важливу роль на шляху становлення і подальшого професійного розвитку фахівця.

За допомогою дебатів викладач може ознайомити студентів-політологів із широким спектром суперечливих політичних питань, продемонструвати існування різних поглядів і підходів до їхнього вирішення [18, с. 171]. Важливим елементом активного навчання є рефлексивний аналіз, тому студенти повинні підготувати рефлексивне есе, у якому вони осмислюють власний досвід участі у дебатах. Студенти, які не були безпосередніми учасниками дебатів, повинні підготувати звіт, у якому підсумовують позицію кожної сторони, вказують найбільш переконливі аргументи і повідомляють, чому вони погодились з тією чи іншою позицією [18, с. 173].

У процесі підготовки бакалаврів політології використовують різні типи (стилі) дебатів. Дебати Лінкольна-Дугласа, відомі також як «ціннісні дебати», забезпечують аналіз проблеми з морально-філософської точки зору. Учасники дебатів такого типу зосереджуються на оптимальному висвітленні цінностей, про які йде мова у запропонованій темі. Наприклад, «У кримінальній судовій системі покарання важливіше, ніж виправдання» або «Культурне різноманіття важливіше, ніж одна спільна культура» [1, с. 39-40]. Дебати Лінкольна-Дугласа надають першочергового значення вмінню учасників формулювати послідовні і переконливі твердження щодо етичних питань [11].

Політичні дебати акцентують увагу учасників на розробці практичних рекомендацій для реалізації певних положень, ідей. Наприклад, «Уряд повинен заборонити рекламу алкоголю» або «Уряд повинен обмежити імміграційні процеси». Докази у політичних дебатах є практичними і статистичними, тоді як докази у дебатах Лінкольна-Дугласа є переважно філософськими [1, с. 40].

Парламентські дебати моделюють на основі процедур, що відбуваються у британській парламентській системі, тобто дебати розгортаються як процес обговорення законопроекту у Палаті Громад. Одна команда представляє уряд, інша – опозицію. Такий стиль дебатів набув найбільшого поширення в університетському середовищі, оскільки відзначається своєю універсальністю і демократичністю: один раунд передбачає різнопланові інтерпретації теми чотирма командами [1, с. 40].

Законодавчі дебати базуються на розгляді проблем, з якими стикаються законодавці. Такий тип дебатів надає можливість заглибитись у законодавчий процес, сприяє розвитку лідерських і комунікативних навичок, необхідних для ефективної участі у демократичних процесах. Законодавчі дебати допомагають студентам зрозуміти парламентські процедури й усвідомити цінність процесу прийняття рішень, що базується на побудові консенсусу і принципі більшості [11].

Судові дебати зосереджуються на вдосконаленні навичок аргументації і практичного судочинства [11]. Цей тип дебатів набув значного поширення у галузі юриспруденції, проте британські науковці обґрунтовують доцільність його використання у процесі підготовки політологів. Наприклад, А. Ахмадов (A. Ahmadov) із Лондонської школи економіки і політичної науки пропонує модель використання судових дебатів у процесі вивчення політичної думки і стверджує, що участь студентів у дебатах такого типу допомогла їм отримати глибше розуміння ідей філософів, яких вони представляли, а також вдосконалити навички критичного мислення, аналітичні і дослідницькі навички [4, с. 628].

Відповідно до моделі А. Ахмадова позивачем і відповідачем виступають провідні політичні або економічні мислителі. Позивач подає цивільний позов проти відповідача за заподіяння шкоди суспільству або певній соціальній групі, поширюючи ідеї, які він/вона вважають погано обґрунтованими теоретично і/або емпірично. Обидві сторони представляють свої докази судді і присяжним за підтримки адвокатів, які також є відомими мислителями, чії ідеї є близькими до ідей позивача і відповідача відповідно. Після вступних звернень, прямих і перехресних допитів, показів свідків і спростувань, суд присяжних приймає рішення [4, с. 625].

Наступним дієвим методом професійної підготовки студентів-політологів є проблемне навчання, за якого студенти вивчають певне питання шляхом вирішення проблеми [13, с. 362]. Проблемне навчання пропонується, щоб допомогти студентам розвинути гнучкі знання, навички співпраці та навички вирішення проблем через самостійне навчання [14, с. 238]. Симуляції, зазвичай, містять конкретні інструкції, щоб скерувати студентів, тоді як інструкції у проблемному навчанні є стислими і не дають конкретної інформації про те, як вирішити проблему. Сценарії проблемного навчання наголошують на важливості процесу знаходження вирішення проблеми, а не лише самому вирішенні [10, с. 166]. Працюючи у групах, студенти визначають, яка інформація є необхідною для вирішення проблеми. Проблемне навчання надає інструментарій для підготовки студентів до аналізу, тлумачення або інтеграції нових ситуацій чи інформації.

Проблемне навчання базується на трьох основних передумовах: студентоцентрированість, активний процес конструювання знань і співпраця [14, с. 241]. Як свідчать результати виконаного дослідження в британських університетах використовують модель реалізації проблемного навчання, яка складається з таких етапів: визначення основних термінів; формулювання проблемного твердження; проведення мозкового штурму; структурування результатів мозкового штурму; постановка завдань; самостійна робота студентів (студенти опрацьовують теоретичний матеріал, здійснюють пошук додаткових джерел, визначають способи вирішення поставлених завдань); дискусія (студенти доповідають про шляхи вирішення проблеми, порівнюють результати і обмінюються думками), рефлексивний аналіз [15, с. 18-19].

Кейс-метод передбачає аналіз конкретної проблемної ситуації і розробку практичного вирішення [2, с. 12]. Кейси мають низку характерних ознак. Кейс базується на конкретній ситуації – реальній або спеціально сформульованій викладачем, матеріал якої підкріплений результатами спеціальних досліджень, статистичними даними та іншою додатковою інформацією. Кейс не містить чітко сформульованих питань, тому важливим етапом аналізу є визначення головної проблеми, яка потребує вирішення. Переважна більшість кейсів не має однозначного вирішення – конкретна ситуація, що покладена в основу кейсу, може передбачати декілька прийнятних рішень [2, с. 14].

Традиційні кейси у політології містять детальну додаткову інформацію, що охоплює історичні й статистичні дані, положення урядової політики, аргументи різних національних агенцій тощо [5, с. 431]. Проте кейси все частіше пишуть з персональної точки зору. Наукові дослідження показали, що студентів приваблює реальність історій у кейсах. Вдалих кейс не лише стимулює

інтерес студентів до проблеми, але й викликає співпереживання головним учасникам подій, зосереджуючись на перетині організаційної або ситуативної динаміки і особистісного сприйняття [12, с. 53].

Головними завданнями кейс-методу є навчити студентів: виокремлювати основну інформацію від другорядної; визначати проблему і характеризувати її параметри; розробляти шляхи вирішення проблеми; формулювати стратегію і план дій; ефективно приймати рішення [12, с. 1]. Кейс-метод допомагає студентам-політологам осмислити складні питання, дослідити взаємопов'язані процеси, обговорити прийняття рішень у проблемних сферах, долучитись до критичного мислення й аналізу [7, с. 159]. Групова робота над кейсами забезпечує вдосконалення навичок міжособистісного спілкування і командної роботи [9, с. 820]. Кейс-метод сприяє розвитку міждисциплінарного мислення, оскільки вирішення проблеми у реальному світі потребує залучення матеріалів з різних галузей знань [5, с. 433].

Отже, університети Великої Британії успішно інкорпорують методи активного навчання у процес професійної підготовки бакалаврів політології, оскільки такий підхід до організації навчального процесу сприяє всебічному розвитку студентів і створює передумови для ефективного функціонування у реальному житті. Визначено, що найбільш ефективною стратегією викладання є комбінування різних методів відповідно до навчального контексту кожного заняття, що не лише підтримуватиме мотивацію та інтерес студентів, але й задовольнятиме потреби студентів з різними можливостями, стилями навчання, віком і походженням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дебати: Навч. посіб.: Метод. рек. щодо ведення дебатів / [За ред. О. С. Мельничука]. – К.: А.П.Н., 2001. – 102 с.
2. Зарукина Е. В. Активные методы обучения: рекомендации по разработке и применению: учеб.- метод. пособие / Е. В. Зарукина, Н. А. Логинова, М. М. Новик. – СПб.: СПбГИЭУ, 2010. – 59 с.
3. Смолкин А.М. Методы активного обучения. Науч.-метод. пособие / А. М. Смолкин. – М.: Высшая школа, 1991. – 176 с.
4. Ahmadov A. When Great Minds Don't Think Alike: Using Mock Trials in Teaching Political Thought / A. Ahmadov // Political Science and Politics. – 2011. – 44 (3). – P. 625-628.
5. Archer C. C. Prioritizing Active Learning: An Exploration of Gateway Courses in Political Science / C. C. Archer, M. K. Miller // Political Science and Politics. – 2011. – Vol. 44, No. 2. – P. 429-434.
6. Asal V. Constructing International Relations Simulations: Examining the Pedagogy of IR Simulations Through a Constructivist Learning Theory Lens / V. Asal, J. Kratoville // Journal of Political Science Education. – 2013. – 9 (2). – P. 132-143.
7. Bean J. Engaging Ideas: The Professor's Guide to Integrating Writing, Critical Thinking, and Active Learning in the Classroom. 2nd ed. / J. Bean. – San Francisco : Jossey-Bass, 2011. – 384 p.
8. Bonwell C. C. The active learning continuum: choosing activities to engage students in the classroom / C. C. Bonwell, T. E. Sutherland // New Directions for Teaching and Learning. – 1996. – 67. – P. 3-16.
9. Bromley P. Active Learning Strategies for Diverse Learning Styles: Simulations Are Only One Method / P. Bromley // Political Science and Politics. – 2013. – 46 (4). – P. 818-822.
10. Craig J. Implementing Problem-Based Learning in Politics / J. Craig, S. Hale // European Political Science. – 2008. – 7(2). – P. 165-174.

11. Debate Formats by International Debate Education Association. – Режим доступу: <http://idebate.org/about/debate/formats>.
12. Golich L. V. The ABCs of Case Teaching. *Pew Case Studies in International Affairs* / L. V. Golich, M. Boyer, P. Franko. – Institute for the Study of Diplomacy, 2000. – 87 p.
13. *Handbook on Teaching and Learning in Political Science and International Relations* / Edited by John Ishiyama, William J. Miller and Eszter Simon. – Edward Elgar Publishing, 2015. – 512 p.
14. Hmelo-Silver C. E. Problem-Based Learning: What and How Do Students Learn? / C. E. Hmelo-Silver // *Educational Psychology Review*. – 2004. – 16 (3). – P. 235-266.
15. Maurer H. Problems Everywhere? Strengths and Challenges of a Problem-Based Learning Approach in European Studies / H. Maurer, C. Neuhold // *Teaching and Learning Conference Paper*. – APSA, 2012. – 22 p.
16. McManus M. *Active Learning and Active Citizenship: Theoretical Contexts* / M. McManus, G. Taylor. – C-SAP, Higher Education Academy, 2009. – 182 p.
17. Murphy E. J. A Review of Bloom's Taxonomy and Kolb's Theory of Experiential Learning: Practical Uses for Prior Learning Assessment/ E. J. Murphy // *The Journal of Continuing Higher Education*. – 2007. – Vol. 55, No. 3. – P. 64-66.
18. Omelicheva M. Y. Resolved: Academic Debate Should Be a Part of Political Science Curricula / M. Y. Omelicheva // *Journal of Political Science Education*. – 2007. – 3. – P. 161-177.
19. Silberman M. *Active Training. A Handbook of Techniques, Designs, Case Examples, and Tips*. 2nd ed. / M. Silberman. – San Francisco : Jossey-Bass, 1998. – 319 p.
20. *Simulating societies: The computer simulation of social phenomena* / Edited by Nigel Gilbert and Jim Doran. - London: UCL Press, 1994. – 320 p.
21. *Teaching Politics and International Relations* / Edited by Cathy Gormley-Heenan, Simon Lightfoot. – Palgrave Macmillan, 2014. – 272 p.
22. *The Scholarship of Engagement for Politics: Placement Learning, Citizenship and Employability* / Edited by Steven Curtis and Alasdair Blair. – Higher Education Academy, 2010. – 268 p.
23. Williamson J. Problem-Based Learning in Introductory American Politics Classes / J. Williamson, A. Gregory // *Journal of Political Science Education*. – 2010. – 6 (3). – P. 274-296.

ИРИНА БРАНДЫБУРА

ПОДГОТОВКА БАКАЛАВРОВ ПОЛИТОЛОГИИ В УНИВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОБРИТАНИИ: ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДОВ АКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ

Статья посвящена обоснованию теоретических основ активного обучения, а также исследованию особенностей использования активных методов обучения в системе политологического образования Великобритании. В результате анализа научно-педагогической литературы и осмысления зарубежного опыта определены и охарактеризованы активные методы обучения, которые способствуют эффективной подготовке бакалавров политологии (симуляция, ролевая игра, дебаты, проблемное обучение, кейс-метод). Предложена стратегия применения активных методов обучения в процессе профессиональной подготовки бакалавров политологии.

Ключевые слова: активное обучение, симуляция, ролевая игра, дебаты, проблемное обучение, кейс-метод, бакалавр, политология, Великобритания.

IRYNA BRANDYBURA

TRAINING OF BACHELORS IN POLITICAL SCIENCE AT THE UNIVERSITIES OF GREAT BRITAIN: USING ACTIVE LEARNING METHODS

The article is dedicated to highlighting theoretical fundamentals of active learning and examining the specificity of using active learning methods in political science education in

Great Britain. Based on the analysis of the research literature and interpretation of the foreign experience, active learning methods, which contribute to the effective training of bachelors in political science, have been identified and characterized (simulation, role play, mock debate, problem-based learning, case studies).

In the process of teaching and learning political science, simulation describes a critical political situation, where students are supposed to initiate action and settle the conflict. Simulations in politics can be classified into three broad categories, namely simulations of social processes, governmental activities and international affairs. Simulation method is engaging and effective in terms of learning outcomes, however, it is complex, time-consuming and inflexible. An alternative to simulation is role play, which is also based on political scenario and presupposes taking different roles by students. Role play is a more flexible variant and can be easily incorporated into lectures or seminars.

Mock debates make valuable contributions to cognitive, affective and practical domains of student's learning. They help to acquaint students with a wide range of controversial political issues and raise their awareness of the existence of different perspectives and approaches to their resolution. In the process of professional training of bachelors in political science different types of debates are used, namely Lincoln-Douglas, parliamentary, legislative debates and mock trials.

Problem-based learning is elaborated to help students develop an understanding of the contested nature of the concepts, approaches, and methods in the subject area, improve research, cooperation, problem solving skills through independent learning that generates interest in the subject matter and enhances intrinsic motivation to learning. Usually simulations provide concrete instructions, while instructions in problem-based learning are concise and do not provide step-by-step guidance on how to settle the issue. By means of problem-based learning teacher can prepare students for analysis, interpretation or integration of new life situations or information.

Case study presupposes the analysis of a specific real or realistic problematic situation and elaboration of the optimal solution, which provides a rich basis for developing students' problem-solving and decision-making skills. Case studies help political science students to gain deeper understanding of complex issues, examine interrelated processes, practice decision making in difficult issue areas, enhance their interpersonal and team work skills as well as develop interdisciplinary thinking.

All things considered, universities of Great Britain successfully incorporate active learning methods in the process of professional training of bachelors in political science. The most effective teaching strategy is combining different active learning methods according to the learning context of each class or topic, which will not only maintain interest and motivation of students, but also satisfy the needs of students with different ability, learning styles, age and origin.

Key words: active learning, simulation, role play, mock debate, problem-based learning, case studies, bachelor, political science, Great Britain.